

SCENARIUSZ LEKCJI

Lumeo i Luna – Globalna Misja Świetlików

Czas trwania	45 minut
Poziom	Wychowanie przedszkolne (3–4 lata)
Cele lekcji	Cel ogólny: Rozbudzanie wrażliwości dzieci na problem zanieczyszczenia światłem jako zjawiska globalnego i kształtowanie poczucia odpowiedzialności za środowisko. Cele szczegółowe : • dziecko poznaje, że noc wygląda inaczej w różnych częściach świata, • dziecko dostrzega, że nadmiar światła przeszkadza ludziom i zwierzętom, • dziecko uczy się empatii i odpowiedzialności za środowisko, • dziecko rozwija umiejętność porównywania i współpracy.
Realizowane treści podstawy programowej (wychowanie przedszkolne)	Obszar poznawczy • eksperymentuje rytmem, głosem, dźwiękami i ruchem, rozwijając swoją wyobraźnię muzyczną; śpiewa piosenki, porusza się przy muzyce i do muzyki, • wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych: tańca, impresji plastycznych, konstrukcji i modeli, • odpowiada na pytania, opowiada o zdarzeniach z przedszkola, objaśnia kolejność zdarzeń.

	Obszar fizyczny • uczestniczy w zabawach ruchowych, w tym rytmicznych, muzycznych, • wykazuje sprawność ciała i koordynację w stopniu pozwalającym na naukę czynności bardziej złożonych. Obszar społeczny / emocjonalny • współdziała z dziećmi w zabawie i pracach użytecznych; podejmowanie wspólnych działań, • szanuje emocje swoje i innych osób; rozpoznaje je, nazywa je.
Metody pracy	• opowiadanie bajki, • pokaz ilustracji, • zabawa ruchowa, • rozmowa kierowana.
Formy pracy	• Praca z całą grupą • Indywidualne działania dziecka

Potrzebne materiały

- ☐ bajki o Lumeo i Lunie (załącznik 1),
- ☐ zdjęcia nocnego nieba z różnych krajów (załącznik 2),
- ☐ konturowa mapa świata (załącznik 3), klej lub taśma,
- ☐ latarki, lampki, koce do zabawy ruchowej,
- ☐ projektor gwiazd,
- ☐ karty pracy (załącznik 4a),
- ☐ kolorowanki (załącznik 5),
- ☐ naklejki (załącznik 6),
- ☐ karty pracy „Gwiazdozbiory” (załącznik 7) – do zajęć dodatkowych,
- ☐ Żółta plastelina, patyczki do liczenia lub zapałki (bez łebków), czarne lub grantowe kartki A4 – do zajęć dodatkowych

Przebieg lekcji

Czas trwania	Opis	Uwagi
10 minut	Bajki o Lumeo i Lunie – przedstawienie postaci i wprowadzenie do tematyki <u>Treść bajek:</u> Lumeo i Luna, para świetlików, zauważają, że w różnych częściach świata zwierzęta i ludzie mają trudności z powodu nadmiaru światła. Wyruszają w podróż do innych krajów, by zobaczyć, jak noc wygląda w różnych miejscach i jak można dbać o ciemne niebo. <u>Cele dydaktyczne:</u> – Wprowadzenie dzieci w tematykę ciemnego nieba i zanieczyszczenia światłem. – Rozwijanie empatii i myślenia globalnego. <u>Przebieg:</u> 1. Nauczyciel czyta fragment bajki o Lumeo i Lunie (świetlikach), które wyruszają w podróż po świecie. 2. Podczas czytania - pokaz ilustracji z e-booka na tablicy multimedialnej lub w formie wydruków. Instrukcja dla prowadzących: – Czytaj spokojnie, z intonacją, zmieniaj głos dla postaci Lumeo i Luny. – Po każdym kraju zatrzymaj się i zadawaj pytania: • Dlaczego w miastach nie widać gwiazd? • Dlaczego zwierzęta nie mogą spać, kiedy jest zbyt jasno w nocy? • Jak młode żółwie znajdują drogę do morza? Co im przeszkadza? • Jakie światła są przyjazne dla zwierząt? • Co ludzie robią, żeby chronić nocne	<u>Materiały:</u> – Bajki w wersji e-book lub drukowanej, ilustracje z bajek (załącznik 1).

	niebo w Japonii? • Co możemy zrobić w domu, żeby nie przeszkadzać nocnym zwierzętom?	
10 minut	Edukacja globalna <u>Cel:</u> Pokazanie różnic w dostępie do ciemnego nieba w różnych rejonach świata. <u>Opis:</u> Prowadzący pokazuje zdjęcia nocnego nieba w dużych miastach i obszarach wiejskich, porównując liczbę widocznych gwiazd. <u>Ćwiczenie interaktywne:</u> Układanka światowa Dzieci otrzymują zestaw zdjęć przedstawiających nocne niebo w różnych miejscach. Na dużej planszy - konturowej mapie świata dzieci przyklejają zdjęcia w odpowiednich miejscach na mapie. Następnie porównują: gdzie jest najciemniej, a gdzie najjaśniej? Gdzie można zobaczyć gwiazdy, a gdzie nie? Prowadzący może zapytać: „Czy te zdjęcia pokazują, że na całym świecie noc wygląda tak samo?” Miejsca do porównania: • Duże miasta (Kair, Tokio) – prawie brak gwiazd przez światła wieżowców. • Odległe miejsca (Antarktyda) – ciemne niebo pełne gwiazd.	Materiały: • Zdjęcia nocnego nieba w różnych lokalizacjach (załącznik 2) • Konturowa mapa świata (załącznik 3) • Klej lub taśma dwustronna

	• Kraje dbające o ciemne niebo (np. USA, gdzie tworzy się parki ciemnego nieba). <u>Wniosek:</u> Światło jest potrzebne, ale w nadmiarze szkodzi – nie tylko u nas, ale na całym świecie.	
10 minut	Zajęcia stolikowe – karty pracy <u>Karta pracy „Gdzie są gwiazdy”:</u> Dzieci oglądają obrazki miasta i wsi. Kolorują gwiazdki tam, gdzie je widzieć. Porównują oba rysunki i wskazują, gdzie gwiazd jest więcej. Edukator podsumowuje: „Na świecie są miejsca, gdzie gwiazdy widzieć pięknie, i takie, gdzie ich prawie nie ma.” <u>Karta pracy „Wytnij ślad świetlika”:</u> Dzieci otrzymują kartę z linią do wycięcia (ślad świetlika). Wycinają i przyklejają na ciemnym tle. Na koniec każdy pokazuje swoją świetlistą drogę i opowiada, dokąd jego świetlik poleciał. Ćwiczenie rozwija wyobraźnię i motorykę małą.	<u>Materiały:</u> • karty pracy (załącznik 4), • czarne lub granatowe kartki A4.
10 minut	Pokaz nocnego nieba z wykorzystaniem projektora gwiazd Sega Toys (opcjonalnie) Edukator używa projektora gwiazd, aby stworzyć obraz nocnego nieba, pokazując dzieciom konstelacje widoczne w ciemnych miejscach. Następnie „zapala” światło o różnym natężeniu, obrazując warunki	<u>Materiały:</u> • projektor gwiazd

	obserwacyjne w różnych częściach świata. Dzieci obserwują, ile gwiazd staje się niewidocznych w wyniku nadmiaru sztucznego światła na terenach zamieszkałych. Edukator omawia, jak światło w miastach zniekształca obraz nieba, utrudniając dostrzeganie gwiazd Wniosek: Zanieczyszczenie światłem w miastach sprawia, że wiele gwiazd staje się niewidocznych. Dzięki eksperymentowi dzieci dostrzegają, jak sztuczne oświetlenie wpływa na naszą zdolność obserwacji prawdziwie ciemnego nieba i naturalnych zjawisk astronomicznych.	
15 minut (zajęcia dodatkowe)	Mniej gwiazd – praca plastyczna Dzieci otrzymują materiały do pracy plastycznej: jedną z kart pracy „Gwiazdozbiory”, grantową lub czarną kartkę A4, żółtą plastelinę, patyczki do liczenia lub zapałki (bez łebków). Ich zadaniem jest odtworzyć swoją konstelację: w miejscach gwiazd umieszcza kuleczki plasteliny, a następnie łączy je patyczkami. Nauczyciel wyjaśnia: w miastach, gdzie jest dużo lamp widać tylko najjaśniejsze gwiazdy. Gdy oglądamy niebo nocą poza miastem, widać więcej gwiazd. Dzieci mogą dodać więcej mniejszych kulek plasteliny dookoła swojej konstelacji. <u>Opcjonalnie:</u> dzieci mogą stworzyć własną konstelację z plasteliny – np. gwiazdozbiór Kota.	<u>Materiały:</u> • karty pracy „Gwiazdozbiory” (załącznik 7) • żółta plastelina • patyczki do liczenia lub zapałki (bez łebków) • czarne lub grantowe kartki A4
5 minut	Podsumowanie i zakończenie Edukator podsumowuje najważniejsze kwestie związane z zanieczyszczeniem światłem, podkreślając, jak to zjawisko wpływa na różne regiony świata: zarówno w krajach wysoko rozwiniętych, jak i w globalnym Południu. Dzieci dowiadują się,	<u>Materiały:</u> • kolorowanki (załącznik 5) • naklejki „Przyjaciel gwiazd”

że nadmierne oświetlenie w miastach przeszkadza w dostrzeganiu gwiazd i zaburza naturalny rytm ekosystemów. Edukator zaznacza, jak ważne jest podejmowanie działań mających na celu ograniczenie zanieczyszczenia światłem, co ma wpływ na ochronę środowiska i naszą zdolność do pełniejszego rozumienia świata.

Dyskusja: Edukator zadaje pytania, np.:

- „Czy wszędzie na świecie widać tyle samo gwiazd w nocy?”
- „Gdzie łatwiej zobaczyć gwiazdy – w dużym mieście czy na wsi/pustyni?”
- „Czy zwierzątka w innych krajach też mogą mieć kłopot, kiedy jest za jasno w nocy?”
- „Co możemy zrobić w domu? (np. zgasić lampkę, kiedy idziemy spać)”

Dzieci dzielą się swoimi przemyśleniami na temat globalnych wyzwań związanych z zanieczyszczeniem światłem, co pozwala edukatorowi ocenić, czy zrozumiały one nie tylko lokalne skutki tego zjawiska, ale także globalny kontekst, w tym różnice w dostępie do czystego nieba w różnych częściach świata.

Gra w "Co zmienia światło?": Dzieci losują obrazki przedstawiające różne miejsca na świecie: miasto, wieś, dżunglę, góry, pustynię itp. Następnie nauczyciel zadaje pytania: „Czy w tym miejscu jest ciemno?”, „Czy można zobaczyć gwiazdy?” Dzieci przyklejają obrazki do dużej tablicy, prezentując, jak różne poziomy oświetlenia w różnych częściach świata wpływają na widoczność nocnego nieba i życie zwierząt.

Edukator dziękuje dzieciom za aktywność i refleksję na temat edukacji globalnej. Zwraca uwagę, jak ważne jest myślenie o świecie jako całości i podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości życia nie tylko w naszej okolicy, ale i w innych częściach świata, np. poprzez świadome korzystanie ze źródeł światła. Każde dziecko otrzymuje kolorowanki z bohaterami bajek o Lumeo i Lunie.	
--	--

Zadanie domowe (opcjonalne)

Narysuj z rodzicami swoje niebo nocą i porównaj, ile widać gwiazd.

Materiały dodatkowe

Książeczki o przygodach Lumeo i Luny.

Autor scenariusza: Agnieszka Mirocha

Realizacja: Fundacja Antares

Scenariusz lekcji powstał w ramach projektu „Razem dla Ciemnego Nieba – Globalna Misja Świetlików” współfinansowanego ze środków otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych

